

ĮVAIRIŲ INDUKTORIŲ POVEIKIS AZOTO OKSIDO GAMYBAI GALVIJŲ PERIFERINIO KRAUJO MONOCITUOSE/MAKROFAGOCITUOSE *in vitro*

Juozas Pieškus¹, Rimantas Stakauskas²

¹*Vilniaus universiteto Imunologijos institutas, Molėtų pl. 29, LT-2021 Vilnius; tel. 469249;*

²*Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas; tel./faks. 8-36 362844*

Santrauka. Azoto oksidą (NO) gamina daugelis organizmo ląstelių, bet daugiausia – monocitai/makrofagocitai. NO gamybai sužadinti *in vitro* reikia stimuliatorių. Šio darbo tikslas buvo nustatyti įvairių induktorių [rekombinantinio gama interferono (IFN γ , "Inflagenas"), ConA, PWM, LPS, SEB, SEA] įtaką NO gamybai galvijų periferinio kraujo monocituose/makrofagocituose, inkubuotose 3 paras ir 6 paras. Nustatyta, kad IFN γ ("Inflageno") poveikis NO gamybai buvo greitesnis ir trumpas: jis pasireiškė 3 paras inkubuotose ląstelėse, o po 6 parų inkubavimo NO nebuvo padaugėję. Limfocitų mitogenų (ConA, LPS, PWM) poveikis NO gamybai skyrėsi. Labiausiai iš jų NO gamybą stimuliavo ConA ir PWM, o LPS įtaka buvo neryški. Vis dėlto labiausiai NO gamybą monocituose/makrofagocituose stimuliavo superantigenai – *Staphylococcus aureus* enterotoksinai A ir B (SEA ir SEB), ypač ląstelėse, inkubuotose 6 paras. Skirtingas įvairių induktorių poveikis NO gamybai galvijų periferinio kraujo monocituose/makrofagocituose siejamas su citokinų funkcija.

Raktažodžiai: azoto oksidas (NO), IFN γ , PWM, LPS, SEB, SEA, monocitai, makrofagocitai, galvijai.